

LAKSHMI ASHRAMS VENNER
Lone Poulsen,
Præstehusene 6,
2620 Albertslund
Tlf. 43 96 13 71
E-mail: lone-poulsen@mail.tele.dk
Hjemmeside: <http://lakshmi.adr.dk>
Girokonto: 314-1861

LAKSHMI ASHRAM NYT

Februar 2004

Kære venner!

Det er tid til at sende det næste nyhedsbrev, og her er **SANCHAR 94**, der indeholder flere spændende artikler:

- ”Lakshmi Ashram – Arbejde for social forandring og styrkelse af kvinder” af Pushpa Joshi
- ”Græsrodsinitiativer til mobilisering af folkets magt” af Basanti Behn
- ”Bestræbelser på at styrke vanresurserne” af David Hopkins
- ”Mine ashramerfaringer” af Babita Joshi – oversat af Ruth Sillemann
- ”Min historie” af Garima Pant – oversat af Ruth Sillemann
- ”Jawan Pinath” af Sarita Pant

Jeg håber, at I vil nyde dette fyldige Sanchar, og som I kan se, får man virkelig et indtryk af de mange forskellige aktiviteter, der foregår på og omkring ashrammen. Alt dette er kun muligt med støtte fra jer.

Som sædvanlig skal lyde en tak for alle sponsor-pengene til pigerne og for de andre bidrag. Alle beløb, store som små, er velkomne. Bidrag, der ikke er øremærkede, er også særdeles velkomne. Pengene bruges til undervisningsmidler, studieture, landsbyarbejde og meget andet. Jeg beder jer stadig om at sende ekstra penge pga. stigning i de daglige udgifter.

Sponsorship:	
pr. måned	150 kr.
pr. kvartal	450 kr.
pr. halvår	900 kr.
pr. år	1800 kr.

Mange hilsener

Lone Poulsen

Sanchar 94

Pushpa Joshi kom første gang til Lakshmi Ashram for over tredive år siden som skoleelev fra en nærliggende landsby for at deltage i en ungdomslejr. Som lille var hun udsat for en brandulykke i sit hjem, og hun mistede det meste af sin højre arm, og dette handicap gjorde, at hun manglende selvtillid. Men oplevelserne i ungdomslejren gav hende et helt nyt syn på livet, og hun besluttede at prøve at blive på Lakshmi Ashram. Her gjorde hun sin skolegang færdig og blev efterhånden medarbejder på ashrammen. Hun har tilbragt meget af tiden i felten, og i den følgende artikel beskriver hun nogle af sine erfaringer med årenes arbejde i Danya området.

Lakshmi Ashram

Arbejde for social forandring og styrkelse af kvinder af Pushpa Joshi

Omkring 1978 begyndte Lakshmi Ashram at arbejde i Danya området, ca. halvtreds kilometer fra Almora, med at få kvinderne med i forskellige udviklingsaktiviteter. De første aktiviteter drejede sig om khadi¹, og en kadhi butik blev åbnet. Tidligere plejede folk her bringe kadhi med hjem fra Almora, hvilket var meget dyrt, så kun meget få mennesker købte det overhovedet.

På samme tid startede Lakshmi Ashram et undervisningsprogram for voksne, hvilket kørte i to år i godt tyve landsbyer. Under dette program kom vi i kontakt med kvinderne, og vi havde nogle gode samtaler og fik også et kendskab til deres familier. På et tidspunkt sagde nogle kvinder til mig: "Didi, hvad vil du opnå ved at undervise os? Vores fremtid er allerede blevet fastlagt, men hvis du kunne undervise vores børn, ville det være godt. Forstår du, nogle af vores børn går i skole, men andre gør ikke. Skolen ligger langt væk fra landsbyen, så vi er altid bekymrede over at skulle sende vores små børn af sted." De fortalte også om nogle af de andre vanskeligheder, de oplevede.

Der gik nogen tid og Lakshmi Ashram, der var dybt interesseret i, hvad kvinderne havde sagt, overvejede sagen grundigt. I 1980 kom jeg til Danya-området, og mens jeg passede kadhi-butikken, var jeg hele tiden i kontakt med kvinderne. Jeg fik mulighed for at udtrykke mine tanker og ideer i landsbyen Gauli, og efter diskussioner med landsbyboerne åbnede Lakshmi Ashram en balwari². To unge lærere fra nogle nærliggende landsbyer blev udpeget, og indbyggerne valgte en dharamshala³ tæt ved templet i midten af landsbyen til balwari'en. Lærerne arbejdede meget hårdt. På grund af dygtighed og begejstring vandt de ikke blot børnenes hjerter, men også landsbyboernes.

Efter at have oplevet fordelene ved denne første balwari begyndte folk fra andre landsbyer at efterspørge dem. Jeg var meget glad for, at folk indså deres værdi. Landsbyboerne tog sig både personligt af at udvælge læreren og bygningen. Således opstod der balwari -aktiviteter i godt ti landsbyer inden for de næste to -tre år. Dette arbejde blev udført meget effektivt. Det glædede mig meget, når landsbyboerne selv kom og fortalte mig om fremskridt med deres balwari, og hvis de følte, at der var nogen mangler, ville de også informere mig om disse og foreslå, hvordan det kunne løses. Så ville jeg besøge den omtalte landsby, og sammen ville vi forsøge at løse problemet.

¹ Tøj spundet og vævet i hånden

² Børnehave, førskolecenter

³ Bygning til pilgrimme o.lign.

Kvinders aktive deltagelse

Tiden var nu moden til at tage det første skridt mod de udviklingsaktiviteter, som vi havde i tankerne. Vi begyndte at organisere møder i de landsbyer, hvor vi i forvejen arbejdede. Vi lagde mærke til, at kvinderne her deltog med stor iver i møderne og fortalte om de fordele, som børnehaverne havde givet dem. "Vi får masser af fordele pga. balwari'erne. Vi kan fortsætte frit med vores arbejde og det endda uden at være bange. Vi er ikke mere bekymrede for vores børn." Men samtidig glemte de dog ikke at fortælle os om deres problemer – som fattigdom, en alkoholisk mand eller søn osv. Når vi hørte alle disse sørgelige historier, gjorde det virkelig et dybt indtryk. I et forsøg på i det mindste at reducere de økonomiske vanskeligheder en smule startede vi nogle spinde- og væve aktiviteter, som kvinderne med stor interesse arbejdede dygtigt med, og de fik lidt økonomiske lettelser. Denne aktivitet fortsatte godt i en 6-7 år., men pga. skiftende smag på markedet betød en faldende efterspørgsel, at vi måtte skære dette arbejde væk.

Pushpa Joshi

Efter at have arbejdet med ovennævnte to aktiviteter begyndte landsbyboerne at forstå den måde, som Lakshmi Ashram arbejdede på, og de begyndte langsomt at slutte sig sammen om sociale aktiviteter. På den tid blev der solgt en alkoholdrik i Danya, hvor to butiksejere havde fået licens til at sælge den. Landsbyens mænd, der havde travlt hele dagen med arbejde, glemte aldrig på vej hjem at besøge disse butikker. I stedet for at bringe nødvendige ting med hjem, tog de flaske sprut med sig, startede skænderier og slagsmål og forårsagede derved tumulter. Selv om dagen kunne man se dem gå omkring på markedet og drikke åbenlyst. Kvinderne fra pæne familier kunne ikke gå alene i byen eller andre steder. I sådan en atmosfære blev balwari-lærerne et stort ansvar for os, for det var en tid, hvor forældrene ikke ville lade deres halv voksne piger ude af syne et øjeblik. Da de havde tiltro til vores arbejde, tillod de, at deres døtre sluttede sig til os. Vi fortsatte med vores store bestræbelser på at opretholde denne tilid.

Jeg fandt også ud af, at i lang tid havde man ikke holdt Ram Lila⁴ i Danya. Grunden hertil kunne også findes i drikkeriet. Alle ved præcis, hvor stor interesse netop kvinderne lægger i Ram Lila. De glemmer simpelt hen, hvor trætte de har været i løb af dagen for om aftenen at gøre alt for at komme for at se dramaet. Kvinderne snakkede med os om det. Vi forstod deres problemer, så vi udtænkte, at ved de specielle festivaler som Diwali⁵, Holi⁶ og andre fester, der blev fejret en gang om året i Danya, skulle vi arrangere anti-alkohol demonstrationer et par dage i forvejen. Vi fremlagde denne ide for kvinderne. De blev yderst glade, og på de aftalte dage deltog de i stort antal - i begyndelsen en lille smule forknytte, men langsomt blev de mere selvsikre og mindre sky.

Da vi oplevede kvindernes solidaritet og aktive deltagelse i de sociale aktiviteter, opstod der en ide om, at kvinderne burde have deres egne organisationer i landsbyerne. Således startede arbejdet med at opbygge kvindegrupper på landsbyplan. Det var utrolig nemt at starte kvindegrupper i de landsbyer, hvor der var balwari'er, fordi kvinderne der allerede havde et tæt forhold til hinanden og

⁴ Ti dages drama om Lord Rama's liv opført af lokalbefolkningen

⁵ Lysets efterårsfestival, afholdt ved nymåne i oktober-november

⁶ Farvernes forårsfestival, afholdt ved fuldmåne i februar-marts

viste stor entusiasme for børnehaverne - f.eks. ved at tage ansvar for at indføre forbedringer og varetage vedligeholdelsen af Bal Bhavans⁷. Mens kvinderne kom sammen gennem deres grupper for at deltage i frivilligt arbejde, fik de bygget Bal Bhavans i deres landsbyer. Lakshmi Ashram hjalp ved at fremskaffe blikplader til tagene. På denne måde fik mænd og kvinder i fællesskab – under kvindernes ledelse – opført flere bygninger. Sådant blomstrede en fællesskabsfølelse op hos kvinderne, og samtidig startede de også på at rense kilderne og stierne i landsbyerne. Imens blev Lakshmi Ashrams rolle blot at vække den naturlige styrke hos kvinderne til live og hjælpe dem med at finde løsninger på vanskelige problemer.

Det største problem i og rundt omkring Danya var vand. Allerede fra begyndelsen havde jeg lagt mærke til, at svigerdatteren i den familie, hos hvem jeg boede, hentede vand fra klokken to om natten, så hun om morgenen havde fyldt en hel tønde. Jeg spurgte hende: "Hvorfor henter du vand midt om natten?" Som svar forklarede hun mig, at der var kun én hane på markedet, hvorfra man kunne få vand hele dagen, og der skulle alle hente vand. "Hvis jeg først skulle gå af sted efter klokken fem om morgenen, kunne jeg kun nå at fylde en beholder på en hel dag!" Denne ene tønde vand dækkede fuldt ud behovet for familiens ti medlemmer til drikkevand og madlavning, badning og tøjvask og var endda nok til at dække behovet hos køerne og bøflerne.

Lakshmi Ashram organiserede padyatras⁸ i landsbyerne sammen med sine lokale medarbejdere. Under disse padyatras talte kvinderne specielt om problemer med vand og alkohol. De sagde, at hvis der var drikkevand nok, og hvis deres mænd holdt op med at drikke alkohol, så ville deres liv være lykkeligt! Der blev snakket om, at hvis de kunne opsamle monsunregnen, så ville vandproblemet være løst til en vis grad. For at gøre dette, skulle de konstruere en tank, hvori regnvandet fra tagene kunne opsamles. Dette ville i det mindste lette noget af problemet. Lakshmi Ashram arbejder derfor også med dette område.

Der skete en masse sociale forandringer, som kvinderne var opmærksomme på og arbejdede med, men det betød ikke, at de glemte at fokusere på deres egne interesser. De var og er altid parat til at deltage i ethvert socialt arbejde. De er på forkant med problemerne med vand, skove og uddannelse af børn, hvilket følgende eksempel viser.

Vores børnehaven havde eksisteret i lang tid i en bestemt landsby, men på et tidspunkt faldt antallet af børn, der var tilmeldt, og vi tog en beslutning om at lukke børnehaven. Vi fortalte det til landsbyboerne, men de ville ikke acceptere det. Men vi gjorde dog, hvad vi følte var det rigtige på det tidspunkt. Børnehaven var lukket i to måneder, men landsbyen var stadig ikke klar til at acceptere det, og de sagde til os: "Vær ikke uretfærdige over for os. Måske er antallet af børn mindre lige nu, men disse få børn har også brug for en fremtid. Derfor beder vi om, at I genåbner børnehaven!" I mellemtiden havde en embedsmand fra regeringens "anganwari"⁹ program også besøgt landsbyen, men de gav ham ikke lov til at åbne et "anganwari" center der, for de ville hellere fortsætte med at vente på os. Vi genåbnede så til sidst vores balwari. Der er således adskillige eksempler, der relaterer til forskellige aktiviteter, som viser, hvordan kvinderne er bevidste om, hvad der er godt, og hvad der er dårligt for dem, og hvordan de forstår, hvilke aktiviteter, der vil være til gavn for dem. Vi har også oplevet, hvordan balwari-lærerne har fået oparbejdet en indre styrke med dette arbejde. Når de, efter at de er blevet gift, flytter ind hos deres svigerfamilie, vil de vise deres værd og blive gode svigerdøtre og gode mødre.

⁷ Bygning hvor børnehaven har til huse

⁸ Vandring til fods fra landsby til landsby for at vække forståelse for særlige emner

⁹ Programmet er for børn i førskole-alderen med fokus på sundhed og ernæring og begynderundervisning

Basanti Behn & Radha Bhatt

Sarala Behn kom til Indien i 1932 og arbejdede indtil 1936 i Udaipur i Rajasthan, men hendes virkelige ønske var at være sammen med Gandhi. Fra 1936 til 1941 var hun mest i Wardha og Sevagram og arbejdede for en landsdækkende organisation, der arbejdede for Gandhis idealer om en "basic education". Klimaet var ikke godt for hende, og hun var ofte syg pga. malaria. Gandhi rådede hende til at forlade Sevagram, men hvor hun skulle tage hen? Lidt tilfældigt kom hun til et uldproduktionscenter i en Gandhi Ashram i Chanauda i den frugtbare Kosi-dal nogle få kilometer syd for Kausani. Lidt senere fik hun det lille hus, der blev basen for Lakshmi

Ashram, som hun ledede i tyve år indtil 1966. Helt fra starten arbejdede hun blandt folk i landsbyerne i Kosi-dalen, og mange ældre mennesker husker endnu Sarala Behn med stor hengivenhed. Efterhånden blev den direkte kontakt dog mindre, og Lakshmi Ashram har i de seneste år ofte hørt kritik fra de lokale beboere pga. manglen på aktiv involvering i landsbyerne. Ashrammen er meget opmærksom på denne kritik og har derfor i de sidste år igen fornyet kontakterne ved at begynde med de lokale undervisningsinstitutioner. Nu arbejder en af vores senior feltarbejdere, Basanti Behn, her. Hun var indtil for nylig mest i Danya, men er nu her i ashrammen. Hun har de sidste måneder skabt kontakter med mange af de nærliggende landsbyer, hvor hun har holdt møder med mænd og kvinder for at få dem til at oprette små grupper. De har org aniseret fælles oprydning og renligholdelse i landsbyerne og diskuteret problemer om naturressurser osv. Her fortæller Basanti om sine aktiviteter i lyset af Sarala Behns ankomst til bjergene og etableringen af Lakshmi Ashram.

Græsrodsinitiativer til mobilisering af folkets magt

A f Basanti Behn

Sarala Behn kom til Indien for at følge Mahatma Gandhi. Med inspiration fra ham kom hun til Gandhi Ashrammen i Chanauda med det formål at udføre socialt arbejde. Hun holdt meget af Kausani. På den tid virkede frihedsbevægelsen. Under kampene havnede mændene fra landsbyerne ofte i fængsel. Deres jord blev konfiskeret af regeringen, og der var ikke mad tilbage til kvinder og børn. Sarala Behn gik fra landsby til landsby for at samle donationer, og hun modtog korn og penge til hjælp for disse mennesker. Undervejs opdagede hun, hvor stærke disse bjergkvinder var. De klarede både landbrugs- og husarbejdet alene. De fik ingen form for undervisning, men hvis de kunne få en uddannelse, kunne de undgå mændenes dominans og den uretfærdighed, de oplevede. Hvis de blev uddannet, kunne de blive selvhjulpne. Bjergkvinderne var samfundets ryggrad, og det var vigtigt, at også deres mentale evner blev udviklet.

Med dette for øje grundlagde Sarala Behn Lakshmi Ashram i 1946. Hun startede med kun fire piger, og forskellige aktiviteter som spinding og vævning, syning, landbrug og husdyrhold sammen med boglige studier blev sat i gang. Som tiden gik, forøgedes antallet af aktiviteter, og det gjorde antallet af piger også. Dengang hvilede undervisningen gennem produktive aktiviteter i det store og hele i sig selv. Ashrammen deltog i Bhoodan¹⁰, Gramdan¹¹ og andre bevægelser gennem padyatras, der både blev organiseret lokalt og andre steder i landet for at vække folks bevidsthed. Der var også kontakt med befolkningen i de nærliggende landsbyer i Kosi-dalen med aktiviteter inden for undervisning, sundhed og miljøbevidsthed

¹⁰ Bhoodan: Jordgavebevægelsen, hvor store landejere gav jord til fattige og jordløse bønder. Startet af Vinoba Bhave.

¹¹ Gramdan: Landsbygave - afledt af Bhoodan. Landsbyen arbejder sammen og ejer jorden i fælles sskab.

Langsomt skete der forandringer i samfundet. Det vigtigste symbol på undervisningen blev eksamensbeviserne. Piger, der var uddannet på Lakshmi Ashram, fandt ud af, at der var visse steder, hvor de ikke kunne få arbejde uden et eksamensbevis. Ashram-pigerne blev derfor indskrevet i den offentlige skole, så de kunne gå til eksamen og få deres beviser. Dette forårsagede en begrænsning i Lakshmi Ashrams aktiviteter, idet tid og opmærksomhed blev rettet mere mod den boglige undervisning. Efterhånden som årene gik, blev den tid, der blev brugt på at deltage i forskellige bevægelser, mindre. I stedet for blev ashrammens mange aktiviteter centreret i Danya, hvor der var et stort behov for arbejdet. Befolkningen der bad selv ashrammen om at tage initiativer til aktiviteter. Dette inkluderede organisering af kvinderne, børns førskole-uddannelse i balwari'er og miljøbevidsthed, og det kører alt sammen væddigt godt endnu.

Under igangværende Verdens Bank -projekter har regeringen ikke givet landsbyboerne nogen rettigheder over vand, skov og jord, men de har snarere taget al magten i egne hænder. Mens landsbyboerne beskytter skoven, ligger retten til at fælde træerne hos regeringen. Hvis en mand fælder et træ til eget brug, løber han en risiko for at blive fængslet eller få en bøde. Det samme gælder for vand. Kilderne udspringer på vores marker og i skovene, og alligevel er der ingen ordninger med drikkevand og vanding i landsbyerne. Imens indgår regeringen kontrakter med fremmede selskaber om konstruktion af store dæmninger. Det er ikke regeringen i Uttaranchal, der foretager sig dette, men helt og holdent den centrale regering. Det er det samme, hvad angår jorden. Den jord, der ikke er kortlagt i landsbyerne, er statens ejendom. Ingen i landsbyen kan købe eller sælge denne jord. Staten kan stille jorden til rådighed for spekulanter til hoteller eller fabrikker, og landsbyboerne kan ikke stille noget op. Alt bliver gjort efter ordrer ovenfra. De jævne og redelige mennesker forbliver stumme betragtere. Efter at have oplevet regeringens vilkårlige beslutninger er landsbyboerne også begyndt at gøre, som det passer dem. Da de ikke længere betragter vand, skov og jord som deres eget, er de begyndt at misbruge disse naturressurser. Nu gør NGO'er et stort arbejde over hele Uttaranchal i samarbejde med landsbyorganisationer, som anerkender vand, jord og skov som deres eget.

Ashrammen har nu fået den ide, at de og de omkringliggende landsbyer skal arbejde sammen som én familie. Der er omkring femten-tyve store og små landsbyer i Kosi-dalen mellem Kausani, Chanauda og Khirakot, og samtidig har vi også kontaktet landsbyer ved Bageshwar i Garur-dalen. I disse landsbyer danner vi landsbygrupper af mænd og kvinder, drenge og piger.

Vores første mål har været at skabe enighed i landsbyfællesskabet, og i denne hensigt har vi organiseret renholdelse af landsbyerne. Åbne diskussioner er blevet sat i gang blandt beboerne om forskellige emner. Hvad er det for en undervisning, børnene modtager, og hvad er det for en undervisning, der er brug for? Hvordan står det til med kvindernes og børnenes helbred? Hvad er årsagerne til dårligt helbred, og hvilke forbedringer er det nødvendigt at sætte ind med? Hvordan kan landsbyboerne bliver selvforsynende? Vi diskuterer alle disse emner med beboerne og spekulerer på mulige fremtidige programmer.

Kvinderne har behov for at have et arbejde, således at de ikke hele tiden skal gå ud i skoven, men snarere kan blive hjemme og beskæftige sig selv. Derfor er der brug for iværksætterprogrammer. Der er særligt brug for at rette opmærksomheden mod børnene og deres helbred, at bringe landsbyerne og ashrammen sammen til en helhed og dele hinandens glæder og sorger. Vi skal stoppe flugten af folk fra landsbyerne og bringe fred og harmoni til dem. Landsbyerne har brug for at have kontrol over deres egen jord, deres egen skov og deres eget vand. Naturværdier fundet uden for landsbyen skal også være til rådighed for dem.

Vores drøm er selvstyrende landsbyer. At plante træer i omgivelserne, at beskytte skoven, at spare på hver en dråbe vand – alt dette vil være blandt vores første aktiviteter.

Bestræbelser på at styre vandresurserne

Af David Hopkins

I bjergegnene i Uttaranchal er vand basis for liv. Den altafgørende faktor i situationen i de fleste bjerglandsbyer har været muligheden for at få vand, som ofte er kommet fra en overdækket kilde eller "huala" som regel smukt udformet med lokale sten. Kun i de sidste par årtier har regeringsprogrammer bragt vandledninger til landsbyerne, ellers har folk i umindelige tider været fuldstændig afhængige af nærliggende naturlige kilder. Nu til dags oplever folk i stigende grad vanskeligheder med at få fat i drikkevand og vand til husholdningen i det hele taget. Mange kilder, som engang forsynede dem med en garanteret tilførsel af vand i hele året, er nu kun sæsonbestemte, og andre er fuldstændig udtørrede. En ny rapport i den lokale avis berettede om landsbyer i Almora distriktet, hvor befolkningen blev nødt til at flytte væk fra deres fædrenes landsbyer, fordi deres traditionelle vandresurser havde svigtet dem helt og aldeles..

Lakshmi Ashram er i det store og hele afhængige af naturlige vandresurser, skønt ashrammen siden halvfjerdsere har været forbundet med et vandværk – et system, der pumper vand op fra Kosi-floden nede i dalen. Dette system giver dog kun en uregelmæssig forsyning, så selv i dag stoler vi mest på vand fra kilderne. De imødekommer ashrammens behov for drikkevand, vand til husholdningen og vanding. Mulighederne for at få vand inden for ashrammens område er flere. Tæt ved badeområdet er der en åben vandtank, der fyldes af en kilde, hvis vand bruges til badning og til tøjvask. Spildevandet ledes så af en lille kanal til en dam i midten af terrassehaven og bliver brugt til vanding af de lavere liggende marker. Ved siden af denne tank er der en brønd, hvis vand især bliver brugt, når der er mangel på vand i tanken.

Vandet fra den åbne tank føres også gennem et rør til to tanke nærmere ved selve skolebygningen, hvoraf den ene mest bliver brugt til opvask efter måltiderne, mens den anden forsyner toiletbygningerne med vand. Spildevandet fra den første tank samles og bruges på de nærliggende marker og i drivhuse. En overdækket kilde i haven forsyner os med drikkevand og vand til madlavningen. Vand bliver hentet fra denne kilde – nuala – i stålspande, som kun bruges til dette formål. Vand fra små kilder bag denne nuala bliver ført i kanaler til en stor åben tank i den nederste del af haven og bliver brugt til at vande terrasserne og et andet drivhus. Strømmen i disse kilder forøges i monsuntiden, og under de langvarige store regnbyger bliver andre kilder også aktive igen.

En anden vigtig vandresurse, hvis værdi bliver mere og mere værdsat også nationalt er regnvand. Ashrammen har længe erkendt værdien af denne resurse, og regnvand fra adskillige tage inden for ashrammens område bliver opsamlet for at blive brugt til alle andre formål end drikkevand. Under monsunen er vi i stand til at dække hele vores husholdningsvandbehov med opsamlet regnvand. Men ashrammen må – ligesom alle andre mennesker i hele Uttaranchal – også se i øjnene, at der et voksende problem med vandforsyningen. Vandmængden i tanken og i kilderne er ikke så stor, som den var mange år tilbage, og til tider i sommermånederne, hvis der er længere tørre perioder, må vi være yderst påpasselige med, hvordan vi bruger vandet.

Derfor har vi inden for de seneste år henvendt os til 'Lakshmi Ashrams Venner' med forslag om at få en mere effektiv udnyttelse af vores forhåndenværende resurser. I marts 2000 gav SAS Fonden for Udviklingslandene 7.400 kroner til projekt, der skulle indsamle vand fra tagene, og i september 2003 gav en dansk kvinde 7.000 kroner til bygning af en nedsvivningsbrønd og til installation af to håndpumper – den ene til den eksisterende brønd og den anden til den nyligt byggede nedsvivningsbrønd. Begge disse projekter er blevet ført ud i livet med succes. Vandindsamlingsprojektet, der blev udført for tre år siden, samler regnvand fra taget på vores store værkstedsbygning ned i en eksisterende stor tank og i en nykonstrueret cirkelrund tank tæt ved vores kostald. Den har vist sig at være meget effektiv til formålet, mens vi bliver nødt til at reparere på den gamle tank for at gøre den fuldstændig tæt.

Håndpumpen bruges første gang

Sidste sommer var ekstraordinær tør, selv de store floder i området var næsten fuldstændig udtørrede, og også byer som Almora stod over for et alvorligt vandproblem. I ashrammen oplevede vi også mangel på vand, og således rettede vi vores opmærksomhed mod muligheden for at søge efter nye vandressurser. Vi søgte råd hos en lokal ung mand, som i en del år havde arbejdet for Kassar Trust, hvis hovedaktivitet var at installere håndpumper i bjergene, og som nu arbejdede som selvstændig. Han udvalgte et sted tæt ved vores eksisterende naula, og nepalesiske arbejdere begyndte at grave. På en dybde på lidt mere end to meter stødte de på vand, men det gjorde faktisk blot deres arbejde mere kompliceret, for mens de gravede dybere ned, kollapsede den side af udgravningen, hvor vandet sivede ind gentagne gange. Men endelig fik de gravet dybt nok til få bygget nedsvivnings-

brønden, der blev forbundet til overfladen med et rør. Hullet blev så fyldt, og håndpumpen blev monteret til røret oppe på jorden.

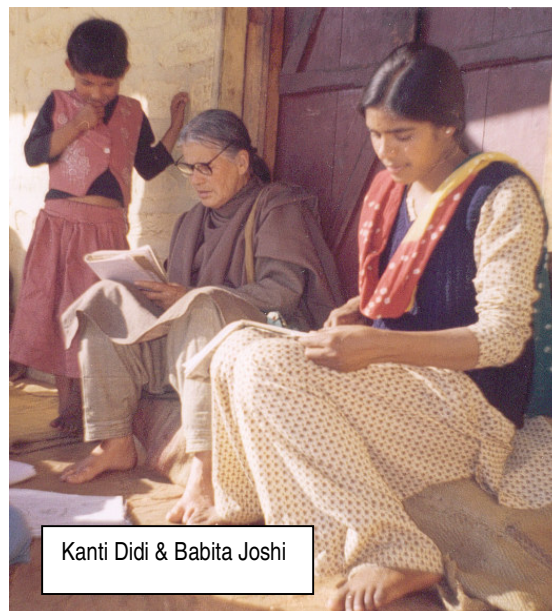
Vores eksisterende brønd, som for mange år siden fik monteret en håndpumpe, der ikke har været brugt længe, fik også en ny håndpumpe, og selve brøndåbningen blev lukket til. Det betyder både, at vandet holdes fri for forurening, men også at den er langt sikrere end før. Vi var altid bange for, at et lille barn kunne falde i brønden, når de som sædvanlig sænkede deres spande ned i den for at trække vand op. Der har været udtrykt frygt for, at den nye brønd ville få en uheldig indvirkning på vandstanden i den eksisterende naula lige ved siden af, men det synes ikke at være tilfældet. Begge håndpumper er hele tiden i brug og viser sig at være rigtig gode. Men den rigtige prøve vil komme i de meget varme sommermåneder, især hvis der kommer utilstrækkelig regn. Det er den uregelmæssige fordeling af regnen i monsunklimaet med over 70% af den årlige regn i monsunmånederne, som er den største udfordring over for det at styre vandressurserne, en udfordring som næsten hele nationen står overfor og ikke kun Lakshmi Ashram og landsbyerne i Uttaranchal.

Selve ashrammens eksistens afhænger af den fortsatte mulighed for at få vand til de daglige fornødenheder i ashram-samfundet, og vi står hele tiden over for udfordringen om, hvordan vi sikrer os, at vi sammen kan udnytte alle de tilgængelige vandressurser optimalt. Det er en udfordring, som vi med stor støtte fra 'Lakshmi Ashrams Venner', har påtaget os i de sidste år, men der er et potentiale for stadig at tage initiativer – især hvad angår opsamling af regnvand.

Babita blev introduceret til Lakshmi Ashram af sin far, der er lærer i naturfag i den nærliggende Mahatma Gandhi Inter-College, der ligger i landsbyen Chanauda. Først var Babita deltager i en workshop ledet af en mand fra Gandhi Peace Foundation. Det foregik på Lakshmi Ashram. Workshoppens emne var Gandhis bog "Hind Swaraj", et kort essay, der indeholder essensen af Gandhis tænkning.

Som det fremgår af hendes artikel, har hun på meget kort tid fanget essensen af Lakshmi Ashram og livet her. Hun er en meget motiveret og seriøs medarbejder.

Mine ashramerfaringer **By Babita Joshi**

Kanti Didi & Babita Joshi

Lakshmi Ashram blev etableret i 1946 af en af Gandhis disciple, Sarala Behn. Oprindeligt hed hun Catherine Mary Heilemann. Ashrammens mål er, gennem Gandhis filosofi om basic education, at gøre bjergkvinderne selvforsynende i tanke såvel som handling. Her foregår undervisning og kurser for piger fra 8 år og helt op til de er unge kvinder på 25. Her skal de lære alt om basic education, og det gør de via de daglige gøremål i undervisningen, i landbruget, i mejeriet, ved selvstudier, ved tøjproduktion og ved husarbejde. Alt sammen er med til at øge pigernes selvstændighed.

Pigerne i Uttaranchal har i de sidste 57 år således haft mulighed for at få udviklet mange sider af deres personlighed. Uforstyrret har denne institution udført sit arbejde. Herfra udklækkes unge kvinder som stærke personligheder. Man ser dem arbejde i ashrammen, i markerne og i skoven, og de er også aktive i kampagner og i det frivillige arbejde i området. Ashrammen underviser børnene fra første til tiende klasse. Eksaminer foregår på de nærliggende statsskoler. Vi skal følge læseplanerne, men arbejder til stadighed med at tilpasse disse til pigernes virkelige liv.

"Gandhis tanker i praksis" er navnet på et kursus vi har haft i gang i de sidste ni år. I 2003 besluttede de ældre medarbejdere på ashrammen, at holde pause med kurset for at evaluere det. I fremtiden regner vi med, at kurset vil genopstå i en endnu bedre form. Men udover dette ene kursus, har vi løbende spinde- og vævekurser i gang. Sidste år, i 2002, var jeg deltager på kurset "Gandhis tanker i praksis". Her lærte jeg at spinde, både ved hjælp af håndten og spinderok, at producere røgelsespinde og væve tæpper og små måtter, at sy, og at skrive på skrivemaskine. Drama, dans og sang var der også plads til på kurset. Om eftermiddagen studerede vi Gandhis litteratur. Gennem tanke og refleksion forsøgte vi at komme til bunds i hans ideer. Da jeg var færdig med kurset, fik jeg gennem Lakshmi Ashram mulighed for at deltage i et fem måneder langt læreruddannelsesprogram, organiseret af "SIDH" i Mussoorie. Det var med stor interesse, at jeg gennemførte dette.

Her på ashrammen eksperimenterer jeg og afprøver i praksis, hvad jeg lærte på lærerkurset. F.eks. hvis vi laver diktat, får jeg børnene til selv at checke deres eget arbejde. Dette er med til at øge både årvågenhed og ansvarlighed. Jeg prøver at styrke deres Hindikundskaber ved at diskutere så mange emner som muligt med børnene. F.eks. har vi som tema det omgivende samfund og landsbylivet. Vi snakker om traditioner og religiøse vaner, og børnene udviser stor interesse.

Jeg under-viser første til fjerde klasse. Nogle gange snakker jeg med eleverne på deres lokale sprog i stedet for på Hindi. På denne måde giver jeg børnene en større mulighed for at udtrykke sig. Da klasserne ikke er så store, har jeg mulighed for at give eleverne individuel opmærksomhed. Vi taler og lytter mere end vi skriver. At kunne tale og lytte synes vi er det vigtigste.

Af og til kommer der gæster fra udlandet og fra Indien. De kommer for selv at lære eller for at undervise os. Det giver børnene en fin mulighed for selv at lære deres sprog. Selvom det engelske sprog ikke har top-prioritet her, så er pigerne meget ivrige efter at tale det. Gæsterne kommer fra mange lande: England, Tyskland og Danmark. Når de besøgende arbejder sammen med pigerne, får de også mulighed for at lære lidt Hindi. Der kommer også gæster fra andre egne af Indien, og pigerne er nysgerrige efter at høre de lokale sprog Tamil, Bengali, Gujarati, Malayam etc. Her reciterer vi bønner fra alle religioner og vi kender sange på mange forskellige lokale sprog. På den måde får alle sprog en stor betydning og pigerne lærer alle sprogs værdifuldhed.

I matematik lærer vi faget gennem at se og røre, og vi bruger gerne ting, der er lige ved hånden f.eks. sten, blade, papirstykker, træmm. Vi gør meget ud af at forberede undervisningen, så vi er i stand til at bruge flere forskellige undervisningsformer. Af og til støder jeg på et vanskeligt ord eller lignende, så spørger jeg de ældre til råds. Det er en stor hjælp.

Vi praktiserer "Learning by doing". På den måde bliver det praktiske arbejde meningsfuldt. Vi lægger vægt på at holde liv i de traditionelle sange, skuespil, dans og festivaler. Det omgivende samfund har en tendens til at glemme nogle af disse ting. Her har vi muligheden for at lære at leve med få materielle goder, og nyde livet alligevel. Seglet, hakken og andet værktøj tillægger vi lige så stor værdi som pennen. Hver ting har sin værdi.

Ved at undervise børnene lærer jeg selv mange ting. Den personlige udvikling sker ved at leve sammen med andre, har jeg erfaret. Jeg mærker, at jeg udvikler større ansvarsfølelse. Dette, at få indsigt i noget og så siden at lære det fra sig, er ikke altid en helt let opgave. Jeg lærer noget om tids betydning her, og betydningen af egen værdi. Jeg er blevet overrasket over hvor dybe rødder i livet man får gennem ashram-livet.

De lærere, der underviser her, mener at undervisning handler om at give og tage. Ikke blot om at "fylde på" børn. Vi lærer at forstå hinanden, ved at bo sammen, så tæt som søskende. Det danner grobund for kærlighed og respekt. Her er man ikke hinanden overlegen, og ordet kaste er uden betydning. Alt dette styrker mig. Jeg ser i praksis Gandhis ideer udført, jeg oplever gensidigt samarbejde. Alt dette har lært mig virkelig meget.

Ashrammens hovedide er opbyggelsen af et ikkevoldeligt samfund. Den styrke og energi, pigerne udviser, er selve fundamentet for ashrammen. I Danya har vi haft programmer de sidste tyve år. Nu drives cirka 40 børnehaver af Lakshmi Ashram. Halvtreds lokale piger styrer dette arbejde og disse kvinder har givet mig stor inspiration. Vi udgiver to blade på skolen. Her skriver pigerne digte og essays og de illustreres af tegninger og malerier. Dette arbejde holder jeg meget af.

Blandt os er der en hårdtarbejdende medarbejder, David Bhai. Han stammer oprindeligt fra England, men er faldet fuldstændigt til her og har levet blandt os i over tyve år. Han er indbegrebet af Swadeshi (menneskets pligt til at tage sig af sine nære omgivelser), og han er en stor inspiration for os alle. Jeg føler, at jeg er på vej til en større forståelse af hvem jeg er.

Vi skylder Sarala Behn meget. Det er noget af en velsignelse, at vi stadig kan være tæt på hende, for hendes smukke mindeplads ligger lige i nærheden. Vi kan glæde os over, at udvikling af kvindernes stilling i samfundet var hendes hjertesag.

Garima var plaget af sine dårlige fødder, og da hendes onkel hørte om Lakshmi Ashram, tænkte han, at det ville gavne hende at komme hertil. Lakshmi Ashrams Venner vil sikkert kunne huske, at Garima kom til ashrammen i 1992.

I 1997 fik vi mulighed for at få begge Garimas fødder opereret gratis på et hospital i Ahmedabad. Bimla Behn fulgte hende på hele rejsen og passede hende i de varme dage, der fulgte efter operationen. Året efter tog de samme tur igen for at få endnu en operation på den ene af fødderne, og igen fulgte Bimla med hele vejen.

Garima gik i skole på Lakshmi Ashram til ottende klasse og blev sponsoreret af et dansk ægtepar. Derefter fortsatte hun skolegangen i Berinag, tæt ved hendes landsby på byens intercollege, hvorfra hun i år har fået sin afsluttende eksamen.

Nu er hun blevet en høj, selvsikker ung kvinde. Da vi sidst havde hende på besøg, bad vi hende om at give os sit bidrag til Sanchar.

Billederne: Garima i 1994 og 2003

Min historie – By Garima Pant

Jeg hedder Garima, og mit hjem er i landsbyen Bhattigaon i Pithoragarh distrikt. Da jeg var barn, gik jeg i skole i landsbyen, men problemet var, at jeg ikke selv kunne gå. Hver gang jeg gik, gjorde det ondt i mine fødder. Men så hørte min onkel, der arbejdede i en institution i Dharamghar, om Lakshmi Ashram og fik mig hertil. Da jeg kom, var jeg meget lille. I begyndelsen havde jeg svært ved at falde til, men jeg kom med tiden til at holde meget af at være her og glemte af og til mit eget hjem. Men jeg blev ked af det, hver gang jeg så på mine fødder. "Hvorfor ser de dog sådan ud?", tænkte jeg. Jeg brød mig ikke om at vise mig offentligt, for hvad måtte folk dog ikke tænke. Jeg følte mig svag og uden selvtillid. Så begyndte jeg i syvende klasse og mine fødder blev opereret. Hvor var jeg glad. Selvfølgelig gjorde det ondt, men bare tanken om, at det en dag ville blive bedre, gav mig mod. Efter operationen kunne jeg næsten ikke gå for smerter. Men ganske langsomt begyndte jeg at kunne gå bedre og bedre.

Nu er jeg meget glad, for det er som om jeg blev givet et helt nyt liv. Jeg føler mig virkelig meget heldig. Jeg takker alle de mennesker, der tog sig af mig, som var jeg deres egen. Jeg tænker ofte på dem. Hvis jeg ikke var kommet til Lakshmi Ashram, ville jeg ikke have fået mit nye liv. Jeg ville ikke have kunnet uddanne mig og rejse rundt omkring og modtage respekt og anerkendelse. Før mødte jeg kun medynk og tristhed på mine vegne. Det er i sandhed en stor forandring, der er sket med mit liv. Nu vil jeg gerne gøre min uddannelse færdig, og så vil jeg være social - rådgiver. I min fritid, eller hvis jeg har ferie, besøger jeg Lakshmi Ashram. Det er meget dejligt at besøge det sted, der gav mig et nyt liv. Alt hvad jeg er i dag, er jeg på grund af Lakshmi Ashram. Når jeg møder nogen derfra, eller når jeg hører Lakshmi Ashram nævnt, bliver jeg meget glad. For det er som et hjem for mig. Nu vil jeg bare gerne være en uddannet kvinde, der kan tage vare på mig selv.

Sarita Pant kom til ashrammen i 1995 og havde da gået i 10. klasse. Efter at have afsluttet kurset "Gandhis tanker i praksis" fortsatte hun sine studier og påtog sig ansvarsområder i ashrammen. Hun led af meget forringet syn, men var så heldig at få begge øjne opereret og fik linser, så nu behøver hun ikke at gå med briller. Hun forlader snart ashrammen for at blive gift, men hun vil komme til at bo nær ved Almora, så hun vil være i stand til at være i tæt kontakt med os. Pinath er en høj bjergtop vest for Kausani, som dominerer den vestlige horisont, og Jawan Pinath templet ligger på en højderyg, der løber mod øst

fra et punkt på omkring 2400 meters højde. Hvert år, når fuldmånen følger efter Diwali-festivalen, bliver der afholdt en fest der, men vi blev bedrøvede over at opdage, da vi kom dertil, at der var smidt så meget affald rundt omkring. Som en af vores elever sagde, skulle man ikke tro, at her lå et tempel – et helligt sted. Derfor tog en gruppe af vores elever og medarbejdere et par ugers tid senere op til templet med det primære formål at rydde op inden for templets område, så det igen kunne komme til at se ud og føles som et tempel.

Jawan Pinath af Sarita Pant

Jeg fik endnu en mulighed for at klatre op på toppen af et højt bjerg ad små stier sammen med mine venner, da jeg klatrede op til toppen af Pinath. Vi var fem i alt – Archana, Parvati Tiwari, Deepa Pandey, Gauri Rathor og mig selv – som tog af sted. Jeg var temmelig nervøs i starten over, om jeg ville være i stand til at fuldføre klatringen og ikke ville være til besvær for de andre, men det blev nu ikke tilfældet. Mens vi vandrede af sted, efter at vi havde forladt vejen, og endelig befandt os på de små stier gennem skoven, var der en følelse af umådelig glæde, og Mor Naturs fantastiske pragt var så tiltrækkende, at jeg blev inspireret til at vandre videre og videre. Når kroppen følte sig en smule træt, kunne vi sidde i skyggen af et træ og hvile os og nyde lidt forfriskninger som peanuts og appelsiner. Vi var overbeviste om, at vi ved at være nær ved Jawan Pinath, for 10. klasse var gået denne vej for nogle dage siden sammen med David Bhai, og han havde tegnet en kortskitse til os af ruten. Denne holdt os på den rette vej, og nu begyndte vi at finde plastikaffald fra forskellige ting – smidt langs stien. Vi samlede affaldet sammen adskillige steder og brændte det. Da vi nærmede os templet, så vi faktisk en vidunderlig natur. På væggene i templet var der smukke stenrelieffer – et levende vidne på en lang kunsthistorie, og deres skønhed betog vores sjæl. Men menneskers materialistiske holdninger havde helt ødelagt synet, så man slet ikke havde fornemmelsen af at være på et helligt sted med et tempel. Det var David Bhais inspiration og forslag, at vi skulle tage derop og endnu engang genoprette dette hellige sted. I hele to timer ryddede vi op på templets område. På grund af festen, som havde fundet sted for nylig, var der smidt plastik rundt omkring i store mængder. Det gav os stor tilfredsstillelse at samle det hele sammen og brænde det af. Vi holdt en lille andagt ved templet, og det at se den store skønhed på stedet gav os en dyb glæde.

Der var en umådelig følelse af tilfredshed ved at færdiggøre oprydningen af tempelområdet – en vigtig opgave som vi betragtede som vores pligt. Sent om eftermiddagen gjorde vi os klar til at vende tilbage, og vi nød udsigten hele vejen og vendte hjem til Kausani gennem militærforlægningen. Erfaringen med denne tur vil være uforglemmelig. Dette vil være den sidste del af mit ashram-liv. De muligheder, jeg har fået her, har været uvurderlige trin, der har gjort mig til, hvad jeg er i dag. Jeg kan aldrig betale den venlighed og støtte, ashrammen har givet mig, tilbage.